

ПРОЕКТ ЗА ХАЛИЩЕ

Изобразително изкуство

Урок за III клас

Как сте, моите хора? Как е настроението? Преди да започнем, искам да се усмихнете широко, ама много широко, така, че да видя на кой му е паднало зъбче. Хайде! Виждам ви! 😊

Днес ще работим по проект за халище. Интересна дума, стара. Знаете ли какво е халище? Нещо като черга или нещо като губер, или нещо като килим? Халището най-много се доближава до губер, а вие сте виждали такъв въщици или на село. Ето как изглежда халището:

РКМ-Смолян

РКМ-Смолян

Художествените предмети, направени чрез **тъкане, шиене, плетене** с характерните материали – **памук, вълна, коприна, лен**, са творби на приложното изкуство, наречено **текстил**.

В миналото хората са изработвали сами **ръчно** своето **облекло, постелки и завивки** за дома. **Халищата са ръчно тъкани постелки от вълна**. Някога те са боядисвани с естествени природни багрила. За любопитните- ето няколко разновидности на естествени багрила:

- Отвара от кората на стъблото на трепетликата багри в трайно жълт цвят.
- Хубав жълт цвят става и от турта /камшица/ или багрилна жълтуга.
- В източните страни вирее храстовидното растение индиго, от което се добива синия цвят. Подобна синя багра се извлича и от сърпицата, която расте у нас.
- Корените на треската също боядисват в синьо. По-светлосиньо може да се постигне и със син камък, а по-тъмносиньо – със зелен камък.
- Копривата пък, дава хубав зелен цвят, а сухите люспи на лука – жълтооранжевия.
- Отварата от клонките на странджанската зеленика / рододендрон/ също багри вълнените тъкани в зелен цвят.
- Младите клонки на бръшляна боядисват в зелено вълната и коприната.
- С обвивката на младите орехчета преждата се боядисва в хубаво кафяво, а с листата – в светлокафяво или златистокафяво.
- Накиснати в отвара от листата на смрадика, вълнените и копринените тъкани стават **черни**.

А сега ни предстои да изработим проект за ръчно тъкана постелка от вълна или халище.

КUI Изобразително изкуство_3kl_ProsvetaPlus.pdf 64 / 82

Натиснете **F11** за изход от режима на цял екран

Художествените предмети, направени чрез тъкане, шиене или плетене, са творби на приложното изкуство, наречено **текстил**. Традиционните материали, използвани в текстила, са памук, вълна, коприна, лен. В миналото те са боядисвани с естествени **природни багрила**. Халищата са **ръчно тъкани вълнени постелки** или **завивки**. В различните райони на България те се различават по орнаменти и цветове.

Учебна демонстрация за изработване на халище от цветна вълна

Учебна демонстрация за изработване на халище от конци

Учебна демонстрация за изработване на халище от картон

Халище, изработено от небоядисана вълна

1 Как са боядисвали преждата в миналото?
2 От какви материали се тъкат халищата?

1 Направи от вълна или конци проект за халище по показания в учебника начин.
2 Направи проект за халище, като замениш текстилните материали с цветна хартия.

ГОЛЯМОТО ПР. КЛЮЧЕН.Е ГОЛЯМОТО ПР. КЛЮЧЕН.Е ГОЛЯМОТО ПР. КЛЮЧЕН.Е ГОЛЯМОТО ПР. КЛЮЧЕН.Е ГОЛЯМОТО ПР. КЛЮЧЕН.Е

46 47

63

За целта ще ни бъдат необходими следните материали: вълна или прежда, цветна хартия, блоков лист, ножица, лепило, акварелни бои. Разбира се, сами можете да изберете с цветна хартия ли ще изработите вашия проект или с прежда. Аз ви препоръчвам преждата, работи се по-приятно, по-забавно е и халищата стават красиви и пухкави.

Готови ли сте?

1. Вземете един блоков лист.

2. Нарисувайте с молив шарките на вашето халище. Формите изберете сами- ивици, квадрати, триъгълници или каквото въображението ви подсказва.

3. Пригответената прежда сортирайте по цветове. Намотайте около дланта 20-ина пъти нишката, после я извадете. В ръката си държете намотка. С ножицата нарежете преждата на къси нишки, не повече от половин сантиметър. Повторете процедурата с всички цветове прежда, които възнамерявате да използвате. Когато приключите, пред вас ще има няколко купчинки разноцветни къси нишки. Не ги смесвайте. Помислете кой цвят до кой ще сложите така, че да разкриете красотата на цветовете, знаете колко е важно съчетаването им.

4. Започваме изработката на проекта. Намазвайте с лепило един участък/шарка от блоковия лист, който сте предвидили да е в определен цвят и внимателно поръсвайте нарязаните конци върху него. Леко притискате с ръка, за да залепнат добре. Повтаряте със следващ участък същото. И така, докато целия блоков лист бъде покрит с конците, подредени в цветовете и формите, които сте избрали. Красиво е, нали!

Освен с текстилни материали задачата може да се изпълни с цветна хартия, нарязана на лентички и залепена. Достъпен начин за работа е и оцветяване на ленти от блоков лист с акварелна боя, нарязване на ресни и залепване на лентите една под друга, по показания начин в учебника.

Не забравяйте да снимате вашите халища и да ги покажете на приятелите си във Вайбър групата на г-жа Стефанова. Зарадвайте ни!

Прегръщам ви: г-жа Колева

